

Retningslinjer for
godkendelse af og tilsyn med
kommunale dagplejere
Samsø Kommune.

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
1. Ansættelse som kommunal dagplejer	4
1.1 Dagplejerens personlige og faglige kvalifikationer	4
• Krav til Dagplejeren	
• Personlige og faglige kvalifikationer samt pædagogiske forudsætninger	
• Familiemæssige forhold	
1.2 Øvrige forhold	5
• Fotos og video	5
• Tavshedspligt	5
• Underretningspligt	5
2. Godkendelse af dagplejehjemmet	
2.1 De fysiske rammer ude og inde	
• Krav til dagplejehjem – de fysiske rammer indendørs	
• Krav til dagplejehjemmet – de fysiske rammer udendørs	
2.2 Husdyr i hjemmet	
3. Sundhedsmæssige forhold	
3.1 Rygning	
3.2 Pusleplads	
3.3 Medicin	
3.4 Øvrige forhold	
• Allergi	
• Temperaturer og sol	
• Befordring	
• For yderligere uddybninger	
•	
4. Ergonomiske forhold	
4.1 Lovpligtig instruktion.....	
4.2 Ergonomisk vejledning til nyansatte dagplejere	
4.3 Hjælpemidler	

Indledning

Samsø Kommunes kommunale dagpleje til børn i alderen 26 uger til 3 år, er en del af det kommunale pasningstilbud.

Dagplejen er organiseret under Børn, Unge og Kultur. Det daglige ansvar for hele dagplejens virke varetages af Dagplejekontorets dagplejeleder (pædagogisk leder). Pågældende dagplejeleder varetager godkendelses- og tilsynsopgaven med de kommunale dagplejere og dagplejehjem på Samsø.

I det følgende beskrives retningslinjerne omkring pædagogisk- og sikkerhedstilsyn i Dagplejen.

Tilsynet skal sikre børnenes trivsel, udvikling, læring og sikkerhed i dagplejen.

Ansættelse af nye dagplejere

Godkendelse af dagplejen og ansættelsen af nye dagplejere varetages af dagplejekontorets ledelse, med afsæt i foreliggende retningslinjer.

Pædagogisk tilsyn

Dagplejeleder fører tilsyn med forholdene i dagplejen. Dette sker i overensstemmelse med §5 i Dagtilbudsloven.

Dagtilbudsloven stiller krav om, at alle børn i dagtilbud, herunder dagplejen, skal tilbydes et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, læring og udvikling.

Det pædagogiske tilsyn har til formål at støtte og give vejledning omkring faglige såvel som praktiske forhold til den enkelte dagplejer.

Tilsynet skal sikre, at dagplejen agerer i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og dagplejelederen har til enhver tid mulighed for at aflægge både anmeldte og uanmeldte tilsyn.

Indholdet i tilsynet tilrettelægges af dagplejelederen, med afsæt i foreliggende retningslinjer, ministeriets /dagplejens læreplan, indsatsområder, udviklingsplaner og samarbejde i øvrigt (f.eks. med Samsø Kommunes børnehaver).

Sikkerhedstilsyn

Der skal føres sikkerhedstilsyn med dagplejen i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen og tilsynet gennemføres med afsæt i foreliggende retningslinjer. Sikkerhedstilsynet varetages af dagplejelederen og har til formål at sikre, at dagplejens rammer og sikkerhed er i orden. Der afholdes typisk 1-2 sikkerhedstilsyns årligt jf. årshjulet.

Referater af pædagogiske- og sikkerhedsmæssige tilsyns journaliseres i kommunens journaliseringssystem.

Derudover lægges referaterne i Aula til dagplejens eget brug, til eget brug.

1. Ansættelse som kommunal dagplejer

1.1 Dagplejerens personlige og faglige kvalifikationer

Krav til dagplejeren

Der stilles krav om, at dagplejeren:

- Skal have straffe- og børneattest uden forhold, der hindrer pasning af børn på forsvarlig vis.
- Skal have arbejdstilladelse, såfremt ansøgerne kommer fra et land uden for EU/EØS.
- Skal kunne beherske det danske sprog. Der kan efter en konkret vurdering stilles krav om, at dagplejeren har bestået prøve i "Dansk2" eller tilsvarende.

Personlige og faglige kvalifikationer samt pædagogiske forudsætninger

Dagplejerens ansættelse er todelt.

Dagplejerens personlige og faglige forudsætninger vurderes ved en ansættelsessamtale og de fysiske rammer godkendes.

Godkendelsen af de fysiske rammer kan ske i samarbejde med den lokale AMR (og/eller TR) for dagplejen.

Ved ansættelsessamtalen lægges vægt på følgende:

- Begrundelse for ansøgning/ønsket om at blive kommunal dagplejer.
- Modenhed, ansvarlighed, imødekommenhed og samarbejdsevne.
- Forudsætninger for og kvalifikationer i forhold til at kunne indgå i samvær med børn, sikre tryghed og udvise omsorg for børn.
- Motivation og engagement i forhold til det at arbejde med børn.
- Personlige forhold, herunder fysik, psykisk overskud, nærvær og kommunikationsevne.
- Pædagogisk forståelse og viden, herunder ansøgerens kendskab til børns udvikling og behov i forhold til alder, trivsel, læring, kost, søvn, stimulering, individuelle behov f.eks. allergi m.m.
- Tanker om samarbejdet med dagplejelederen, øvrige dagplejere, børnehaver og lokalsamfundet.
- Forældresamarbejde; tanker om hvordan ansøger, som hovedansvarlig, vil sikre en god og tæt forældrekontakt.

Familiemæssige forhold

Følgende temaer drøftes:

- Familiære forhold, herunder normer i familien og familiens holdning til at hjemmet også bliver en arbejdsplads.
- Udfordringer, hvis familiemedlemmer bliver syge
- Hvordan kan hjemmet fungere samtidig med pasning af børn
- Straffe- og børneattest på ægtefælle/samlever og på hjemmeboende børn fra og med 15 år. Samt på personer, som har regelmæssig gang i hjemmet, mens der passes børn (f.eks. andre tætte familiemedlemmer mv.)

Det anbefales, at eventuelle voksne familiemedlemmer i husstanden er tilstede under (dele af) samtalen.

1.2 Øvrige forhold

Fotos og video

Offentliggørelse af fotos/optagelser (både i hjemmet og på f.eks. sociale medier) er omfattet af persondatalovens regler. Dagplejeren følger retningslinjer for kommunale dagtilbud.

Tavshedspligt

Dagplejeren er underlagt reglerne om tavshedspligt. Dette betyder, at dagplejeren har tavshedspligt omkring forhold vedrørende barn og forældre/familie, som han/hun får kendskab til via sit arbejde.

Underretningspligt

Dagplejeren er omfattet af den udvidede underretningspligt i henhold til Servicelovens § 153. Dette betyder, at dagplejeren har pligt til at underrette dagplejelederen hvis han/hun gennem sit arbejde får kendskab til eller grund til at antage, at et barn mistrives.

2. Godkendelse af dagplejens fysiske rammer.

2.1 De fysiske rammer ude og inde

Ved godkendelsen af de fysiske rammer, vurderer dagplejelederen dagplejen i forhold til:

1. De fysiske rammer indendørs, boligens indretning
2. De fysiske rammer udendørs, udendørsarealer

De fysiske rammer vurderes ud fra en sikkerheds- og sundhedsmæssig vinkel, og set fra et børneperspektiv. Der er fokus på et godt børnemiljø, som fremmer sundhed, trivsel og sikkerhed, herunder indeklima, pladsforhold, inventar og hygiejneforhold.

Samt at de fysiske rammer derudover indrettes, så de understøtter børnenes læring og udvikling.

Dagpleje kan etableres i fritliggende boliger, lejligheder i stuen og på 1. sal. Obs på parkeringsforhold. Børnenes opholdsarealer indrettes primært i boligen/lejlighedens stueplan, hvor også køkken og pusle/toiletfaciliteter skal forefindes. Dagplejerens egne børns værelser, er ikke en del af børnenes opholdsareal.

I åbningstiden skal dagplejen indbyde og stimulere til leg og læring og indrettes derfor med udgangspunkt i dette.

Aftaler vedr. indretning/rum og godkendelse af disse indskrives i kontrakten og efterfølgende ændringer skrives i notat fra tilsyn. Evt. ønsker om ændringer eller ombygninger af de rum, der er godkendt til dagpleje, skal drøftes og aftales med dagplejelederen – før ændringerne foretages. Dette gælder både ude og inde.

Krav til dagplejehjem – de fysiske rammer indendørs:

- Garderobe indrettes med knage/kurve til børnenes tøj og med informationstavle. Hylder til kurve o.a. ophænges under dagplejerens skulderhøjde for at undgå unødvendig belastning.
- Puslefaciliteter skal indrettes, hvor der er varmt, tørt og uden træk - på et badeværelse eller i et separat rum. Det bør være adskilt fra områder (f.eks ved reol, forhæng eller lignende midlertidig afskærmning), hvor børn leger og det må ikke etableres i køkkenet eller hvor der spises, grundet hygiejniske årsager. Med opmærksomhed på barnets integritet drøftes placeringen af en hensigtsmæssig pusleplads.
- Trapper og afsatser afskærmes med godkendt trappegitter pga. faldrisiko. Ved åbne trapper må afstanden mellem trin og mellem gelænder ikke være mellem 9 cm – 23 cm pga. hovedklemfælde. Alternativt kan åbningen mellem trinene lukkes med plader.
- Brændeovn. Skal sikres med godkendt gitter.
- Sovetid: I dagplejen skal der være mulighed for, at de 0 – 3-årige børn kan sove under opsyn enten inde eller ude. Der skal være plads til at barnevogne kan stå et sikkert sted, når børn sover ude. Madrasser og dyner skal kunne opbevares indendørs/tørt.
- Seler: Sundhedsstyrelsens anbefalinger om brug af seler skal følges. Selerne skal være sikkerhedsmæssigt godkendte.
- Komfur: Sikres med godkendt børnesikring.

- Der opfordres til børnesikring etableres på skab og skuffer. Der skal børnesikring på skabe og skuffer der kan indeholde ting og redskaber som børn kan komme til skade på (plastposer, rengøringsmidler, skarpe knive). Vinduer og døre sikres ved risiko for at de kan smække og /eller klemme fingre (f.eks. ved at lægge et viskestykke over døren/lågen). Døre og vinduer der indebærer risiko (feks. Fald fra vindue eller adgang til trafikeret vej) skal børnesikres.
- Kemikalier, skarpe genstande og elektriske hjælpemidler: Opbevares udenfor børnenes rækkevidde, og i skabe der børnesikres/aflåses.
- Vitrineskabe/vinreoler: Vitrineskabe i børnehøjde skal være udført i brudsikkert glas eller forsynet med sikkerhedsfolie. Vinflasker i børnehøjde skal fjernes og opbevares utilgængeligt for børn.
- Legetøj og inventar tilpasses børnenes alder, og legetøj erhvervet efter 13.12.22 skal have CE-mærkning, der sikrer at tingene overholder kravene i lovgivningen.
- Lovpligtigt HPFI-relæ skal være installeret af sikkerhedsmæssige hensyn. Stikkontakter og stikdåser med indbygget børnesikring, skal ikke sikres yderligere. Alle andre stikkontakter og stikdåser, sikres med blindpropper
- El-ledninger: I de rum, hvor børnene opholder sig, skal alle el-ledninger og stikdåser fastgøres til væggen. Opladning af mobiltelefoner mv. skal ske utilgængelig for børn.
- Røgalarmer - skal være opsat i huset.
- Telefon – skal forefindes i huset.
- Gulve: Af hensyn til små børn ophold på gulvet er det vigtigt at være opmærksom på temperaturen i gulvhøjde, træk og rengøring.

Krav til dagplejen – de fysiske rammer udendørs:

- Indgang: Der skal være tydeligt husnummer og belysning på/ved huset og adgangsforholdene skal være let fremkommelige. Det skal være tydeligt for forældrene, hvilken indgangsdør de skal benytte.
- Dagplejens barnevognene: Skal kunne opbevares i et skur, carport, garage eller lign., så vognene kan stå tørt og beskyttet mod fugtskader.
- Indhegning af haven: Det areal der skal benyttes af børnene, skal være indhegnet af hegn eller helt tæt hæk i min. 1 meters højde. Hegnet skal være i en konstruktion, der ikke indbyder til klatring. Låger skal have lukkemekanismer, der ikke kan betjenes af børn. Afstand mellem underkant af hegn og terræn skal være mindre end 5 cm.
- Kældertrapper, lyskasser: Skal være afskærmet.

- Vinduer, terrassedøre og havestuer: Glaspartier skal være med termoglas af en kraftig kvalitet, som sikrer mod brud, hvis børn falder, cykler eller løber mod ruden.
- Sandkassen placeres, så den indbyder til leg ud fra børnegruppens behov. Hvis sandkassen placeres under træer, skal der anvendes et låg som beskyttelse. Sandkassen sikkerhedstjekkes for dyreefterladenskaber, skarpe genstande ol. Hver dag inden brug.

Sandet skal være certificeret sandkassesand, og udskiftes minimum hvert andet år.

- Legeredskaber. Opsætning af legeredskaber i haven kan ske efter godkendelse af dagplejelederen. Til etablering af legeredskaber, legehuse, sandkasser, bord/bænke sæt o.a. skal der bruges godkendte trætyper efter Miljøstyrelsens anbefalinger, der må ikke bruges imprægneret træ. Regler vedr. glasfiber følges.

Dagplejeren tjekker regler for klemfælder før etablering af legeredskaber i haven, for at sikre disse er sikkerhedsmæssigt forsvarlige. Sikkerhedstilsyn med de udendørs legeområder i dagplejens have, foretages af dagplejelederen.

- Klemfælder. For at et barn ikke skal kunne kravle eller falde gennem åbninger, så hovedet sidder fast, må der ikke være afstande på mellem 9 - 23 cm, hvis åbningen er dybere ned 10 cm, og placeret mere end 60 cm over gulv/terræn. Dette gælder hvis åbningerne er omkranset af materiale på alle sider.

Er der tale om delvis lukkede åbninger, og åbningens indgang er placeret 60 cm eller mere over gulv/terræn, samtidig med at dybden og bredde er større end 4,5 cm x 4,5 cm, er det farligt. Og hvis åbningen er mindre end 9 cm kan der være tale om en spalte og det er farligt. Dvs. mulighed for kvælningsulykke. Hovedet kan komme fri, hvis åbningens bredde er større end 15,5 cm. Vil man lave cirkulære åbninger i fx. en finerplade, må disse ikke have en diameter der ligger imellem 9 - 23 cm.

- Fingerfælder. Fingerfælder er farlige. Barnets fingre må ikke kunne sidde fast, når det f.eks. rucher eller falder ned fra en platform. Åbninger skal derfor være mindre end 8 mm (prøv med en rundstok) eller større end 25 mm.

Rør-ender skal være lukkede for at undgå, at fingre kommer i klemme. Lukkeanordninger må ikke kunne fjernes uden værktøj.

- Spidse vinkler. Der må ikke være spidse nedadgående vinkler på mindre end 60 grader, som kan fange halstørklæder, anorak- og nøglesnore og give risiko for kvælning.
- Sideafskærmningen. Sideafskærmningen, eks. på ståfladen øverst på rutchebaner og på legestativer, skal være mindst 70 cm målt fra ståfladen til oversiden på sideafskærmningen, når ståfladen er mere end 1 meter over terræn. Sideafskærmningen skal være lavet sådan, at den ikke kan bruges som stige, eller til at stå eller sidde på. Afskærmningen må bestå af vandrette brædder, men skal konstrueres sådan, at børn ikke kan komme under, igennem eller klatre på den.

Sideafskærmninger må ikke være udformet med vandrette lister, på en måde som kan friste børnene til klatring. Oversiden af sideafskærmningen skal udformes, så den ikke er attraktiv at sidde, stå eller klatre på.

- Faldunderlag. Faldunderlag placeres, hvor faldhøjden er over 60 cm. Op til 60 cm er jord/græs tilstrækkeligt.

- Stødområde. Der er ingen regler for stødområdets udstrækning, hvis faldhøjden er mindre end 1 meter.

Hvis faldhøjden er mellem 1 meter og 1,5 meter, skal stødområdets udstrækning være mindst 1,5 m.

Hvis faldhøjden er mellem 1,5 meter og 3,0 meter (3 m = max. faldhøjde), skal stødområdets udstrækning være lig med to tredjedele af faldhøjden plus 0,5 meter

- Brønde og dæksler. Alle brønde og dæksler i børneområder skal være sikret mod pilfingre, så der ikke er risiko for uheld ved at et dæksel kan fjernes eller lignende.
- Havetrampoliner og hængekøjer. Havetrampoliner må udelukkende benyttes som en pædagogisk aktivitet sammen med dagplejer. En trampolin i haven skal være afspærret, stige og andre klatremuligheder skal være fjernet i åbningstiden. Nedgravede trampoliner skal være indhegnet. Hængekøjer må ikke forefindes.
- Mini trampoliner (max. 1. m. i diameter) må (hvis de opfylder generelle krav om klemfælder og sikkerhed) gerne benyttes af et dagplejebarn ad gangen. Barnet skal ved brug af trampolinen have mulighed for støtte, enten af dagplejer eller med stabile håndtag.
- Kunstig sø og swimmingpool: Det er ikke tilladt at have eller etablere vandbassiner, fiskedamme og pools i og omkring dagplejen.
- Soppebassiner og badebassiner: Vi følger Børn og Unges regler og retningslinjer for børnemiljø (jf. Dagtilbudslovens Vejledning), hvor der angives at, soppebassiner eller badebassiner ikke må bruges i institutioner/dagpleje - af hensyn til sundhed og hygiejne, og fordi risikoen for ulykker er reel.
- Regnvandstønder skal være afsikrede for adgang. Dette kan ske ved at montere en strips el. lign i hver side af tønden.
- Drivhuse: Drivhuse på børnenes legeareal, skal være monteret med brudsikkert glas eller polycarbonat ruder på alle lodrette sider. Alternativt til dette, kan drivhuset placeres udenfor børnenes legeareal eller drivhuset indhegnes med et 100 cm højt hegn. Dette skal have en minimumsafstand til drivhuset på 50 cm hele vejen rundt.
- Beplantning i børneområder gennemgås ugentligt så planter der kan have lokalirriterende virkning holdes nede. Der må ikke være giftige planter i børneområdet.

2.2 Husdyr i hjemmet

- Dyr (hund, kat, kaniner m.v.) må ikke opholde sig sammen med børnene. Børnene kan få adgang til dyr, når der er tale om en pædagogiske aktivitet af kortere varighed. Der må ikke luftes hund i arbejdstiden.
- Børnene må ikke kunne komme til mad- og vandskål samt kattebakker, da disse er bakteriefyldte. Mad- og vandskål må ikke opbevares steder, hvor der serveres eller forberedes mad.
- Det anbefales at børnenes legearealer er adskilte fra den del af haven, hvor hunden luftes. Dette af hensyn til transport af orme æg fra jorden til barnet. Børnenes legearealer skal altid være helt fri for hundeefterladenskaber i åbningstiden.
- Kattens efterladenskaber fjernes og sandkassen dækkes til, så katte ikke kan komme til den.
- Der er øget opmærksomhed og behandling for utøj på dyret og i hjemmet.

3. Sundhedsmæssige forhold

3.1 Rygning

- Der må ikke ryges i arbejdstiden og som dagplejer har man ikke mulighed for at 'flekse ud' i løbet af dagen.¹
- Der må ikke ryges i hjemmet indenfor dagplejerens åbningstid.
- Der må aldrig ryges i de rum, hvor børnene opholder sig. Dvs. heller ikke i køkken/alrum eller på toilet/badeværelset, hvis de bruges i arbejdsøjemed.
- Der skal luftes grundigt ud, hvis der er blevet røget i hjemmet, inden det første barn ankommer.

¹ Lov om røgfri miljøer, blev vedtaget af Folketinget d. 29. maj 2017, og trådte i kraft d. 15. august 2017.

De gældende regler fremgår af lovens § 15 og er udformet således: §15. I den kommunale dagpleje og i puljeordninger, jf. §§ 24 og 25 i Lov om Social Service, er det ikke tilladt at ryge i dagplejehjemmet i de rum, der primært er indrettet og godkendt til dagpleje (§15, stk. 2).

3.2 Pusleplads

- Ved puslepladsen bør der være vask og vandhane. Puslepudens betræk må ikke have revner eller andre utætheder. Puslepuden rengøres dagligt med vand og et universelt rengøringsmiddel. Ved behov for særlig rengøring bruges desinficeringsmiddel udleveret af dagplejeleder. Der må ikke bruges sprit. Som underlag benyttes separat håndklæde til hvert barn. Disse skiftes dagligt/efter behov.

- Vådservietter: Må bruges, men kun i helt særlige tilfælde og på tur/udflugter. De købes uden parfume og konserveringsstoffer.

3.3 Medicin

- Som udgangspunkt giver dagplejere ikke medicin. Undtagelsen er receptpligtige præparater, hvor barnets navn og dosering står på etiketten og behandling kun kan følges, hvis barnet får præparatet i det tidsrum, hvor det opholder sig i dagplejen. Dette sker i samråd med dagplejelederen.

3.4 Øvrige forhold

Allergi

Der er særlig opmærksomhed ved nye børn ift. allergi. Både dyr, brændeovne og gulvtæpper påvirker allergi i negativ retning.

Temperaturer og sol

Der er opmærksomhed og viden om temperatur omkring barnet. Temperatur i barnevogn, samt chill faktor om vinteren og behov for solbeskyttelse om sommeren.

Befordring

Befordring i bil eller bus sker med pædagogiske formål. Der indhentes skriftlige tilladelser for dette hos forældrene. Tilladelsen er givet til en navngiven person og kan ikke overdrages til andre.

For yderligere uddybninger

Sundhedsstyrelsens:

- Vejledning om hygiejne i daginstitutioner
- Små børns sikkerhed
- Sikkerhedsstyrelsens folder 'Børns sikkerhed'

4. Ergonomiske forhold

4.1 Lovpligtig instruktion

Arbejds miljøloven fastslår at det er arbejdsgiverens ansvar, at sørge for at arbejdspladsen er indrettet, så arbejdet kan udføres sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Dagplejen skal derfor godkendes med de hjælpemidler, der stilles til rådighed i det omfang arbejdsgiveren vurderer, der er behov for.

4.2 Ergonomisk vejledning til nyansatte dagplejere

Den nyansatte dagplejer skal i opstartsfasen modtage tilsyn med ergonomisk vejledning.

Besøget kan ligge før dagplejeren modtager børn eller lige efter opstarten.

Dagplejeren vil få instruktion og vejledning i løfteteknik, gode arbejdsstillinger og brugen af hjælpemidler, som aflastning for dagplejeren og udfordring for børnene.

Arbejdspladsens indretning bliver gennemgået, herunder risikovurdering i forhold til arbejdsskader. Puslepladsen vil blive vurderet, målt og aftalt, det er derfor en fordel at dagplejeren venter med ophængning af puslebord til efter besøget!

4.3 Hjælpemidler

Ansatte dagplejere skal modtage og bruge følgende hjælpemidler:

- Puslebord/pusleplads
- Trappetige til puslebord
- Stige til barnevogn
- Taburet til garderobe
- Høj skammel til håndvask og toilet
- Arbejdsstol på hjul til spisebordet
- Tripp Trapp stole til de mindste børn

Dagplejens fælleslager indkøber hjælpemidlerne.

OBS. Vær opmærksom på at eventuelle ændringer i de fra starten godkendte forhold skal godkendes på ny i samråd med dagplejelederen. Som forebyggende sigte kan en ergonomisk vejledning aftales med henblik på vurdering og instruktion.

